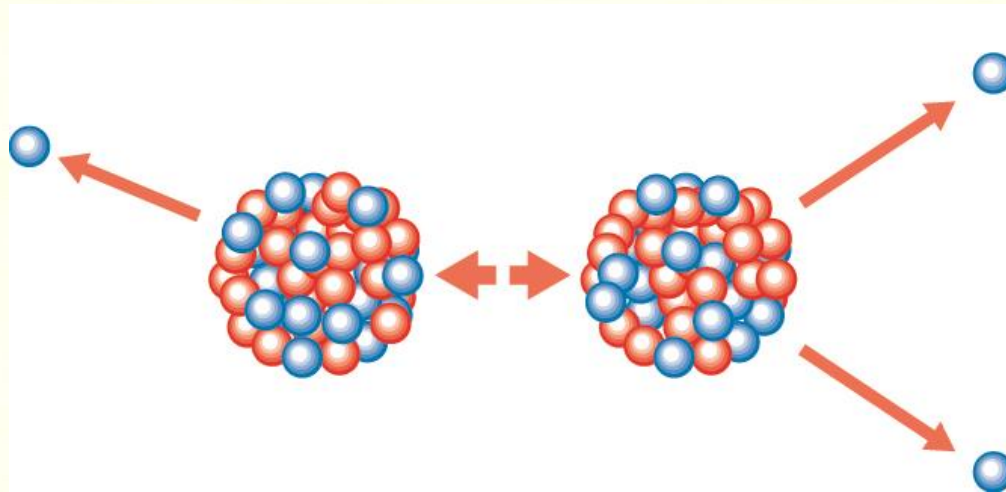

Ланцюгова ядерна реакція. Ядерний реактор

Урок з фізики у 9 класі.

Ядерна реакція

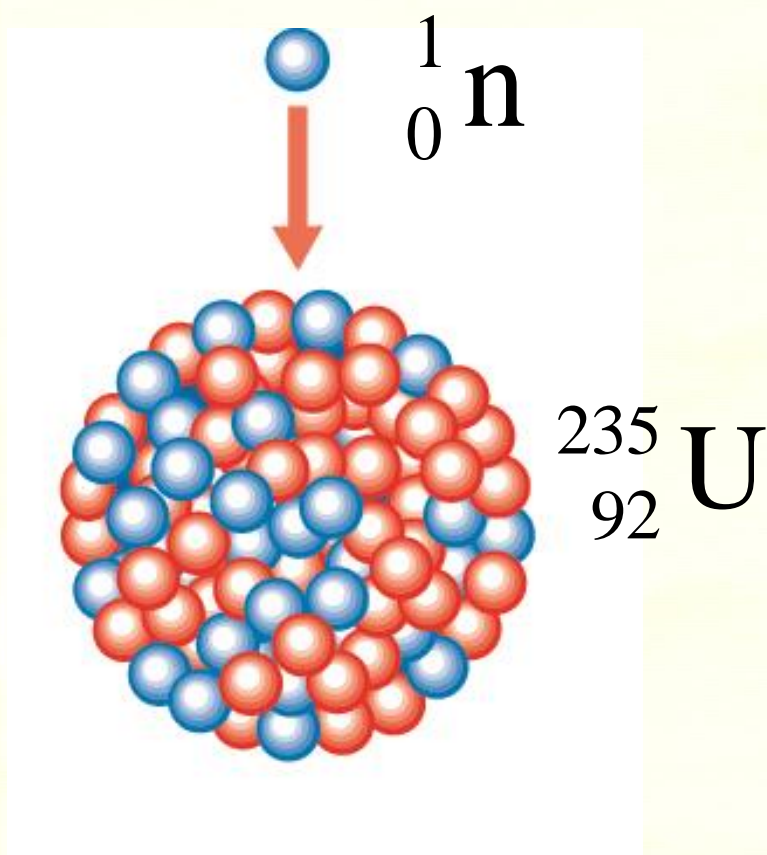
У **1939** р. було відкрито дуже важливе явище — поділ ядер Урану внаслідок бомбардування їх нейтронами.

Така реакція поділу супроводжується виділенням енергії, яка може бути використана на практиці.

Розщеплення ядра – поділ важкого атомного ядра на два (рідше три) ядра, які називають осколками поділу.

Схема поділу ядер Урану

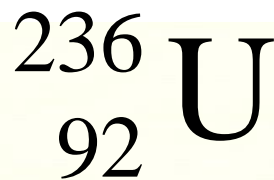
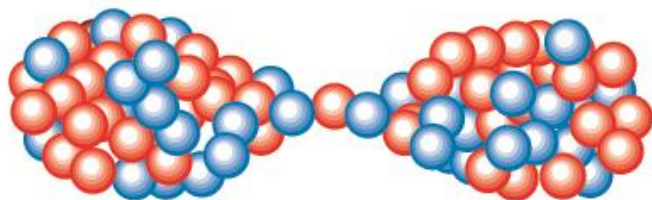
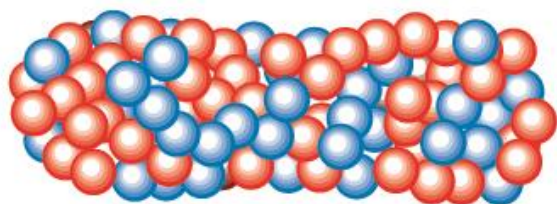
А.

Частина нейтронів
захоплюється ядрами
Урану

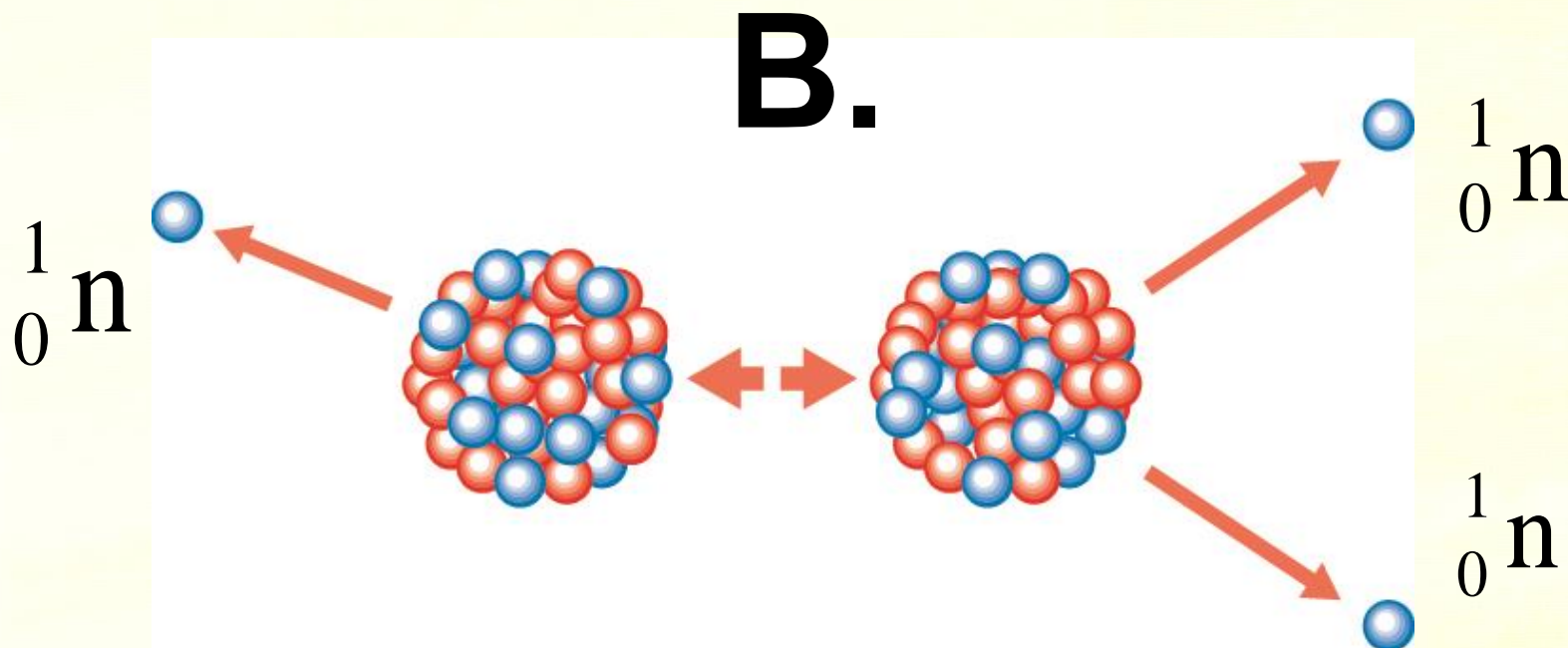
Схема поділу ядер Урану

Б.

Ядро переходить у збуджений стан й набуває витягнутої форми, поступово розтягуючись

Схема поділу ядер Урану

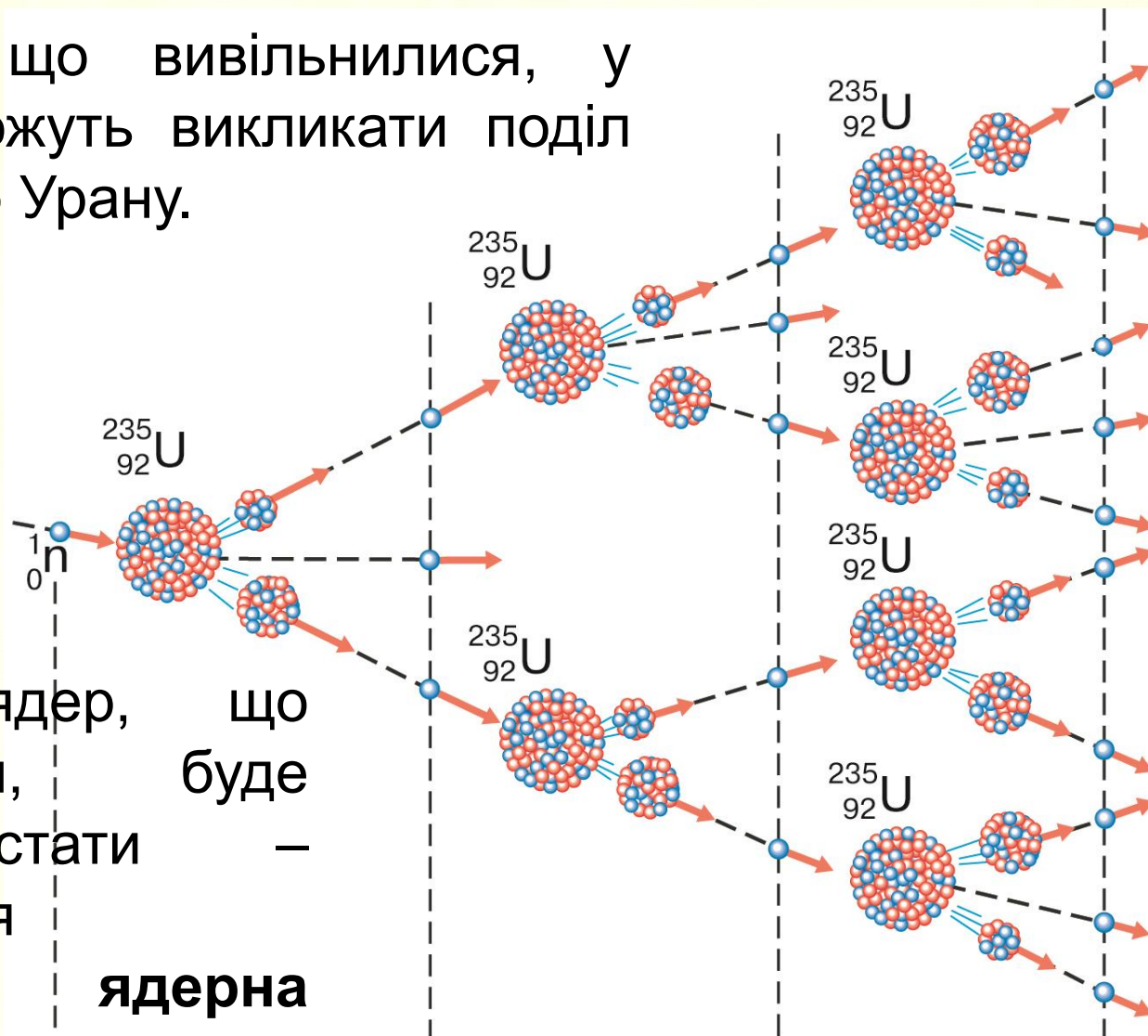
Збуджене ядро розпадається на два уламки, при цьому вивільнюється два-три нейтрони.

Уламки й нейтрони набувають кінетичної енергії й розлітаються з великими швидкостями.

Ланцюгова ядерна реакція

Нейтрони, що вивільнилися, у свою чергу можуть викликати поділ наступних ядер Урану.

Кількість ядер, що розщеплюються, швидко зростати — відбуватиметься ланцюгова ядерна реакція.

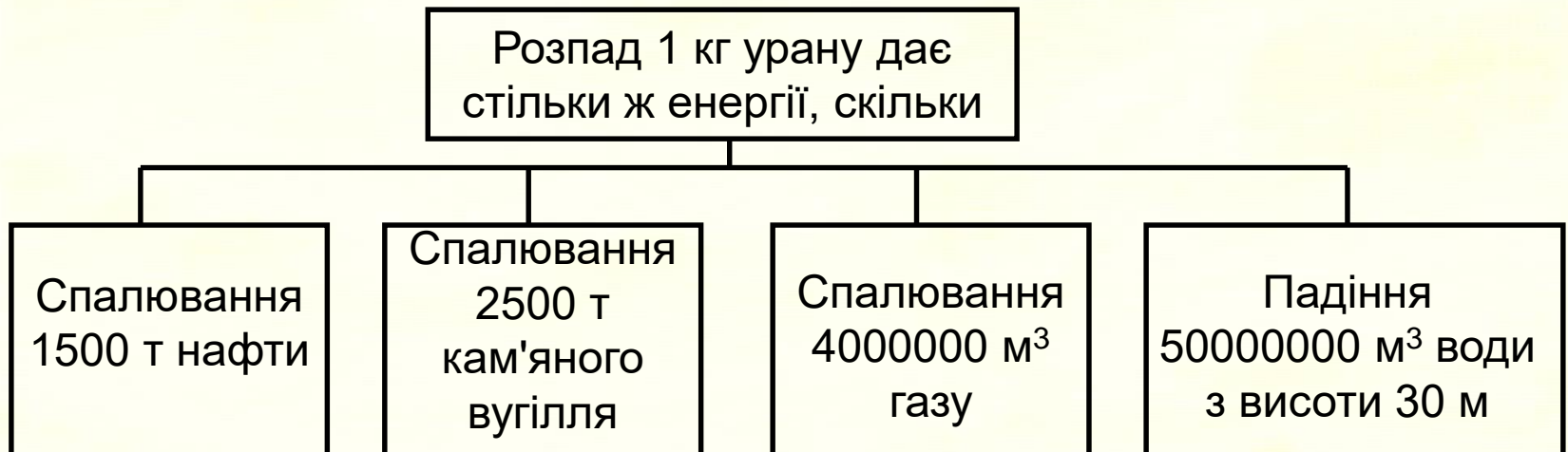

Ланцюгова ядерна реакція

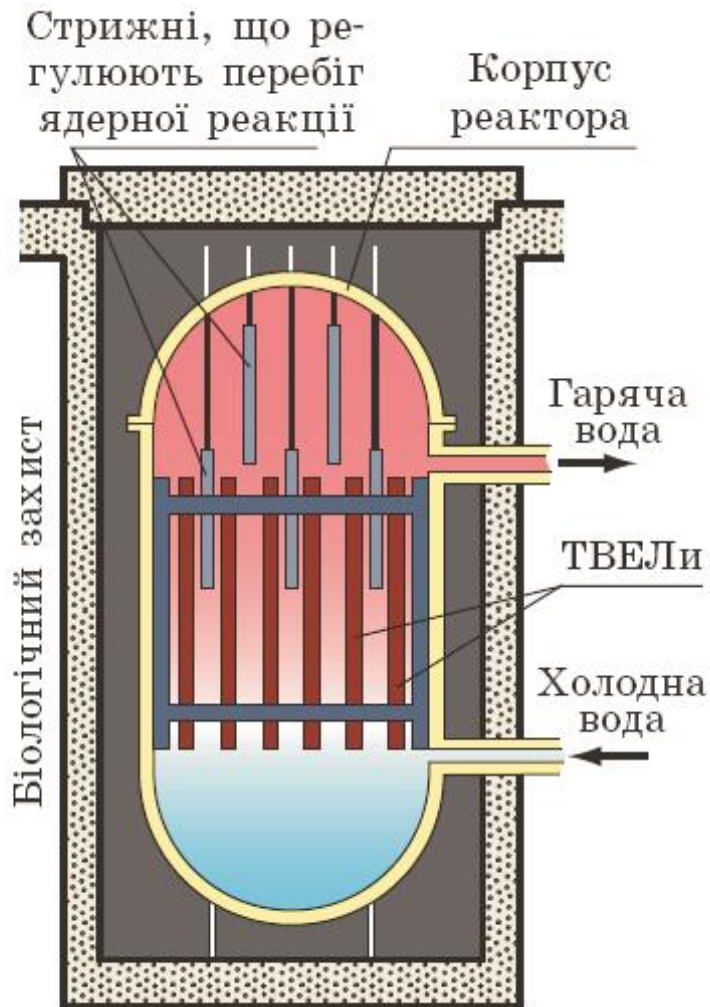
У ході ланцюгової ядерної реакції виділяється велика кількість енергії у вигляді тепла.

Під час поділу кожного ядра Урану виділяється невелика кількість енергії — приблизно $3,2 \cdot 10^{-11}$ Дж.

Але, якщо розпадуться всі ядра, що містяться, наприклад, в одному молі урану ($6,02 \cdot 10^{23}$ ядер), енергія, яка виділиться, дорівнюватиме приблизно $19,2 \cdot 10^{12}$ Дж.

Ядерний реактор

Ядерний реактор – пристрій, призначений для здійснення керованої ланцюгової реакції поділу, яка завжди супроводжується виділенням енергії.

Основні елементи ядерного реактора:

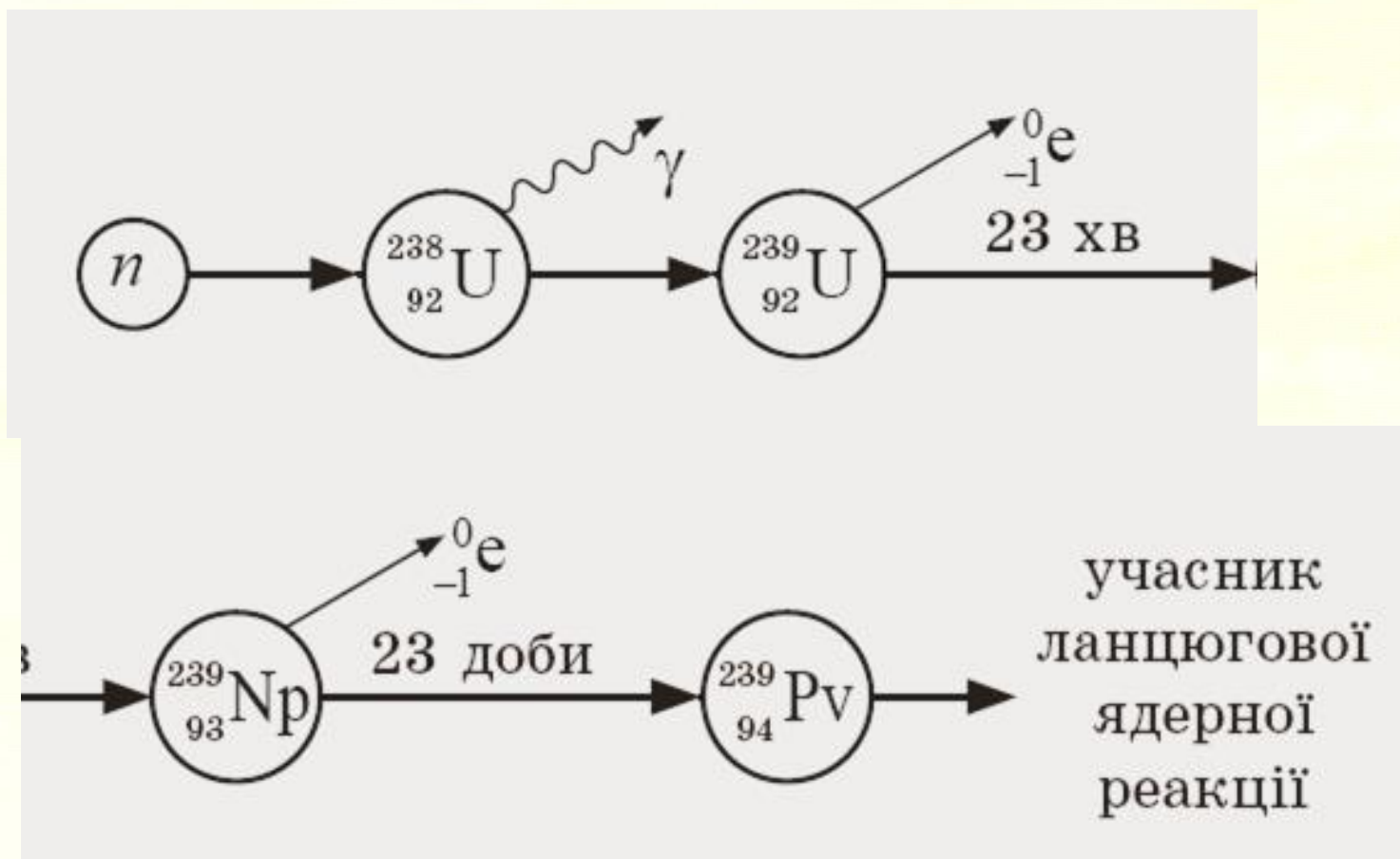
- ядерне паливо
- уповільнювач

Роль уповільнювача сповільнювати нейтрони до теплових швидкостей, щоб ядрам Урану легше було б їх захопити

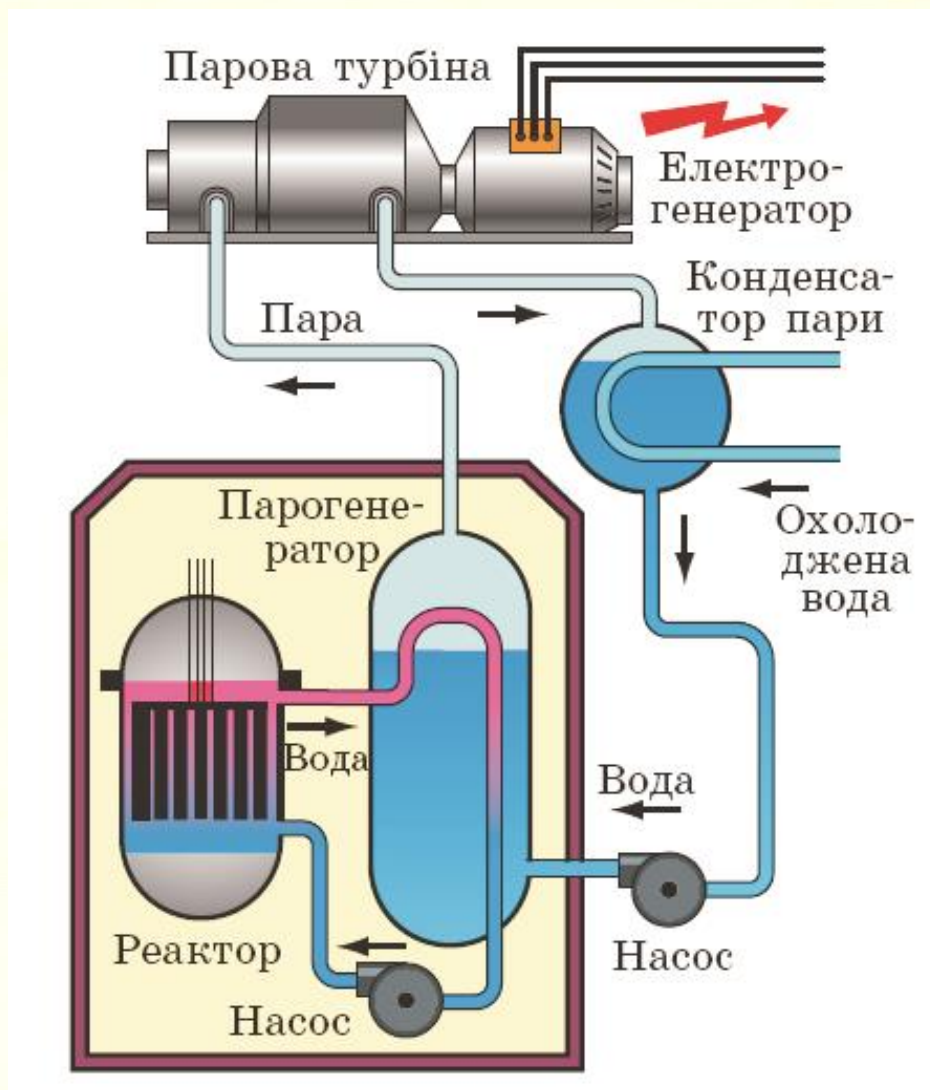
ТВЕЛи - тепловидільні елементи

Реактори на швидких нейтронах

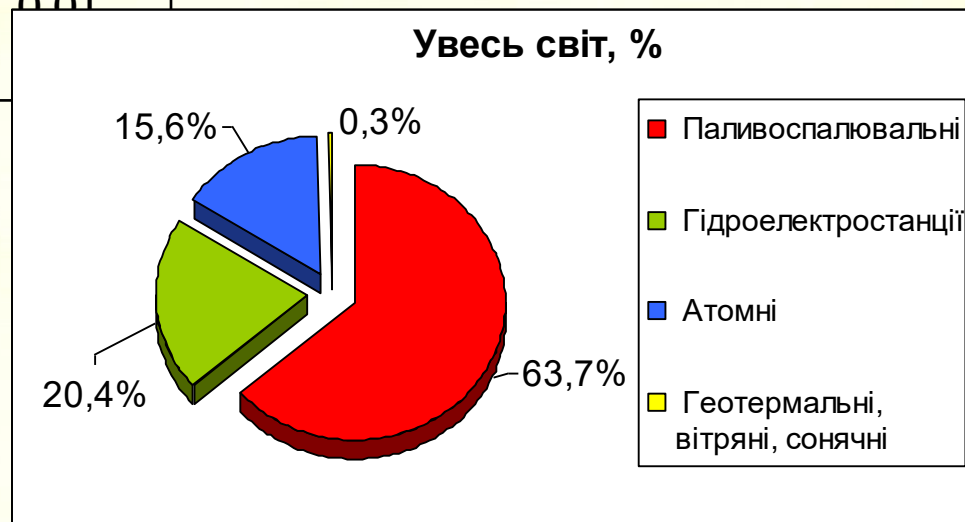

Принцип роботи атомної електростанції

9 Види електростанцій у світі (за станом на кінець ХХ ст.)

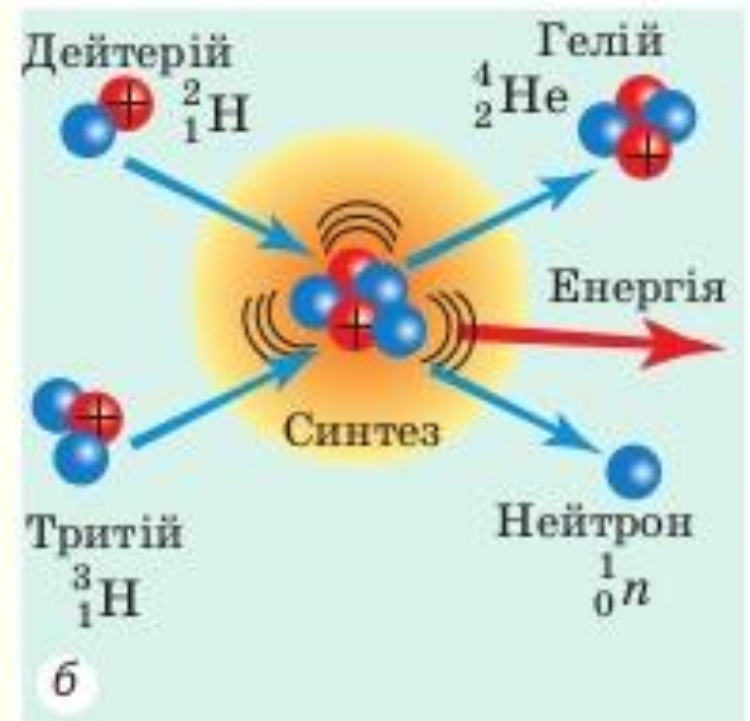
Види електростанцій	Увесь світ, %	Країни СНД, %
1. Паливоспалювальні	63,7	76,4
2. Гідроелектростанції	20,4	13,5
3. Атомні	15,6	10,1
4. Геотермальні, вітряні, сонячні	0,3	0,01

Термоядерний синтез

Реакція злиття легких ядер у більш важкі, яка відбувається за дуже високих температур (понад 10^8 K) і супроводжується виділенням енергії, називають **термоядерним синтезом**.

У природі термоядерні реакції відбуваються в надрах зір, де ізотопи Гідрогену перетворюються на Гелій.

Домашнє завдання

Вивчити параграф 26.